

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., ve věci žalobce **A. B.**, bytem S. D. 38, M. B., zastoupeného Mgr. Žanetou Vítů, advokátkou se sídlem Sady 28. října 431, Břeclav, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 7.11.2012, č.j. KUOK 89836/2012, a ze dne 9.11.2012, č.j. 95368/2012, KUOLP00U68ZD, ve věci správních deliktů,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 7.11.2012, č.j. KUOK 89836/2012, a ze dne 9.11.2012, č.j. 95368/2012, KUOLP00U68ZD, a rozhodnutí Městského úřadu Šternberk ze dne 5.9.2012, č.j. 25554/2012/OZP-242/2012/buc a č.j. 25450/2012/OŽP/Vam, **se zrušují** a věci **se vracejí** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 20.542 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Žanety Vítů, advokátky se sídlem Sady 28. října 431, Břeclav.

O d ů v o d n ě n í :

A. Vymezení věci

Žalobce se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhá zrušení shora označených rozhodnutí žalovaného, kterým byla částečně změněna a ve zbytku potvrzena ve výroku I. specifikovaná rozhodnutí Městského úřadu Šternberk, Odboru životního prostředí (dále jen „MěÚ“).

MěÚ dne 5.9.2012 v působnosti vodoprávního úřadu uložil rozhodnutím č.j. 25554/2012/OZP-242/2012/buc žalobci, jakožto zemědělskému podnikateli, pokutu ve výši 20.000,- Kč za správní delikt dle § 125a odst. 1 písm. n) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) *za porušení zákazu dle § 46 odst. 1 vodního zákona, spočívající v tom, že změnil směr, podélný sklon a příčný profil koryt vodních toků Lužnička na pozemcích parc. č. 236/1 v k.ú. Nová Véska a parc. č. 1422 v k.ú. Moravský Beroun, pravostranného přítoku vodního toku Bystřice na pozemcích parc. č. 629/4, 629/5, 629/6 a 957 v k.ú. Sedm Dvorů a levostranného přítoku vodního toku Sitka na pozemku parc. č. 346/1 v k.ú. Arnoltice u Huzové a poškodil břehy a souběžný břehový porost.*

Žalovaný rozhodnutím ze dne 7.11.2012, č.j. KUOK 89836/2012, které nabylo právní moci dne 13.11.2012, rozhodnutí MěÚ potvrdil, toliko doplnil skutkovou větu rozhodnutí o následující text: *„Porušení zákazu dle ust. § 46 odst. 1 vodního zákona spočívalo v tom, že zemědělský podnikatel, pan A. B. řádně nezabezpečil pohyb skotu na pastvinách, a tím zapříčinil, že tento svým pohybem v korytech výše uvedených vodních toků v období od vypuštění na volnou pastvu do 13.7.2012 způsobil, že došlo ke změně směru, podélného sklonu a příčného profilu koryt vodních toků.“*

Dále MěÚ dne 5.9.2012 v působnosti orgánu ochrany přírody uložil rozhodnutím č.j. 25450/2012/OŽP/Vam žalobci jakožto zemědělskému podnikateli, pokutu ve výši 30.000,- Kč za správní delikt dle § 88 odst. 1 písm. i) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPK“) *za protiprávní jednání spočívající v provádění škodlivého zásahu do významného krajinného prvku tím, že při napájení stáda skotu změnil směr, podélný sklon a příčný profil koryt vodních toků Lužnička na pozemcích parc. č. 236/1 v k.ú. Nová Véska a parc. č. 1422 v k.ú. Moravský Beroun, pravostranného přítoku vodního toku Bystřice na pozemcích parc. č. 629/4, 629/5, 629/6 a 957 v k.ú. Sedm Dvorů a levostranného přítoku vodního toku Sitka na pozemku parc. č. 346/1 v k.ú. Arnoltice u Huzové a poškodil břehy a souběžný břehový porost významného krajinného prvku.*

Žalovaný rozhodnutím ze dne 9.11.2012, č.j. 95368/2012, KUOLP00U68ZD, které nabylo právní moci dne 18.12.2012, rozhodnutí MěÚ potvrdil, toliko doplnil skutkovou větu rozhodnutí o následující text: *„Pan A. B. řádně nezabezpečil pohyb skotu na pastvinách, a tím zapříčinil pohyb skotu v korytech výše uvedených vodních toků v období od vypuštění na volnou pastvu do 13.7.2012, čímž došlo ke změně směru, podélného sklonu a příčného profilu koryt vodních toků, tedy ke škodlivému zásahu do významných krajinných prvků.“* Dále žalovaný vypustil z původního výroku spojení „právní osoba“.

B. Žalobní body

Žalobce požadoval zrušení obou napadených rozhodnutí žalovaného, včetně rozhodnutí MěÚ. Namítal, že správní orgány vycházely z jediného důkazu, jímž bylo místní šetření a z něj pořízená fotodokumentace, z nichž je sice patrné, že došlo k rozbahnění travnatého pásma kolem vodních toků, nicméně z těchto důkazů nevyplývá skutečnost, že se tak stalo v důsledku pastvy skotu žalobce, či jiného jednání, jehož by se žalobce dopustil. V řízení tedy nebylo prokázáno, že se stal skutek, že došlo skutečně ke změně směru a sklonu vodních toků, ani že škodu zavinil žalobce. Místní šetření bylo provedeno dne 13.7.2012 a žalobce se na výzvu MěÚ dostavil ihned 16.7.2012, tudíž neměl možnost se na jednání připravit a seznámit se se situací na místě. Jeho vstřícné jednání vůči MěÚ, projevení snahy o nápravu a skutečnost, že neuplatňoval žádné námitky, nemohou být vykládány v jeho neprospěch, neboť žalobce toliko nechtěl mít potíže s úřady. Prohlášení žalobce ze dne 16.7.2012 o tom, že byl nucen z důvodu odcizení napájecích zařízení zajistit napájení svého skotu přímo z vodních toků, nedokazuje, že právě žalobcův dobytek způsobil vzniklou škodu. Žalobce rovněž poukazoval na to, že se jedná o místo, kde je povolen přechod skotu, že z důvodu odcizení části zahrazení zamezil přístup svého skotu do dané lokality, a dále, že z uvedeného důvodu mohlo dojít ke vzniku škody přechodem jiného skotu. Dále namítal nedostatečnou údržbu vodních toků, jakožto možnou příčinu vzniklého stavu. Uložení pokut je dle žalobce nepřiměřené s ohledem na skutečnost, že došlo k nápravě stavu. Konečně namítl, že správními orgány mělo být vedeno společné řízení, kdy v takovém případě by byly ušetřeny náklady řízení a pravděpodobně by byla uložena i nižší sankce.

C. Stanovisko žalovaného

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Namítl, že žalobce vůči obsahu protokolu ze dne 16.7.2012 ani vůči zahájení správního řízení ničeho nenamítal, přičemž v řízení se uplatňuje tzv. koncentrační zásada. Na fotodokumentaci jsou zřejmé stopy dobytka a dne 13.7.2012 v době místního ohledání nebyla pastvina řádně zabezpečena tak, aby se skot do koryta vodního toku nedostal. Žalobce se v průběhu řízení nezmínil o tom, že by se v dané lokalitě pohyboval dobytek někoho jiného. Napájení skotu mohl žalobce po odcizení napájecích zařízení vyřešit jiným vhodným způsobem, tudíž nelze dospět k závěru, že jednal v krajní nouzi. Stopy skotu byly zaznamenány i mimo vymezená místa pro přechod. Tvrzené odcizení hrazení nemůže ospravedlnit porušení vodního zákona a vyvinut žalobce ze spáchání správního deliktu. Pokuty byly uloženy při spodní hranici sazby a vrácení poškozených pozemků do původního stavu bylo MěÚ zohledněno. Ke snížení pokuty nebo upuštění od jejího uložení neshledal žalovaný důvod, neboť takový postup by přímo vybízel žalobce i jiné subjekty k obdobnému porušování zákona, nadto je správní orgán při zjištění porušení zákona povinen vést správní řízení a pokutu uložit. Uvedená problematika je o to citlivější v delším období sucha, které bylo právě v létě 2012, kdy v toku došlo k výraznému zhoršení kvality vody, jež nemohla být následně využívána jako zdroj pitné vody v oblastech, kde normálně jako zdroj surové vody slouží. Námitka nedostatečné údržby vodních toků není opodstatněná, neboť nebyla hodnocena činnost správce toku, nýbrž činnost žalobce. K projednání zjištěných správních deliktů nebyl příslušný stejný správní orgán, přičemž i v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 13.7.2006,

č.j. 6 As 40/2005-80 byla připuštěna možnost vést řízení o deliktech na úseku ochrany přírody a vodního práva odděleně. Vedení společného řízení není dle s.ř. obligatorní a žalobce tento postup navrhoval až v odvolacím řízení. Správní činnosti na předmětných úsecích vykonávají osoby se zvláštní odbornou způsobilostí, avšak úředník nadaný odbornou způsobilostí v obou oborech na MěÚ nebyl.

D. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] napadená rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Za nejvýznamnější považuje krajský soud námitku žalobce, že ve věci obou správních deliktů mělo být vedeno společné řízení a rozhodnuto společným rozhodnutím.

Soud úvodem uvádí, že obě porušení zákonů, tak jak jsou vymezena v předmětných správních rozhodnutích, vykazují zcela shodné základní prvky. Mezi oběma rozhodnutími panuje, jak je shora popsáno, naprostý soulad mezi popisem skutku ve výrokových částech obou rozhodnutí, konkrétní skutkové okolnosti se týkají téhož deliktně obviněného a jsou neoddělitelně spjaté v čase a místě. Řízení o obou správních deliktech byla vedena paralelně, o uložení pokut rozhodl ve stejný den též odbor téhož MěÚ (Odbor životního prostředí), rozhodnutí jsou podepsána stejnou úřední osobou, byť vyřízení věci byla v obou případech pověřena odlišná úřední osoba. Totéž platí i o vyřizování odvolání žalovaným, avšak s tím, že o odvoláních rozhodoval sice tentýž odbor žalovaného (Odbor životního prostředí a zemědělství), avšak v odlišný den (7.11.2012 ve věci dle vodního zákona a 19.11.2012 ve věci dle ZPK).

Krajský soud zdůrazňuje ustálenou judikaturní linii soudů rozhodujících ve správním soudnictví o tom, že zásady a principy trestního práva je třeba aplikovat i při správním trestání.

V rozsudku sp. zn. 8 As 17/2007, publikovaném pod č. 1338/2007 Sb. NSS (dostupný na www.nssoud.cz), vyslovil Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) závěr, že správním deliktem je protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, správní orgán za ně pak ukládá zákonem stanovený trest. Jedná se o protiprávní jednání bez ohledu na zavinění, zpravidla výslovně označené zákonem jako správní delikt. Věcný rozdíl mezi trestnými činy a správními delikty bývá i velmi mlhavý, může být i výsledkem politického rozhodnutí („dekriminalizace“), a je běžné, že skutky trestané právním řádem jednoho státu nebo v určité době jako trestné činy jsou podle právního řádu jiného státu nebo v jiné době „pouze“ správními delikty a naopak. Také proto pro trestnost správních deliktů musí platit obdobné principy a pravidla jako pro trestnost trestných činů.

V rozsudku sp. zn. 4 Ads 123/2013 dále NSS zdůraznil, že aplikace zásad a principů trestního práva ve správním řízení není samoučelná, nýbrž jde o promítnutí garancí zajišťujících spravedlnost v trestních věcech vytvořených

v průběhu dlouhého vývoje trestního práva i do oblasti správního trestání a to ze dvou důvodů. Jednak, trestní právo a správní trestání slouží obdobnému účelu a hranice mezi oběma je proměnlivá v čase a do značné míry nahodilá s tím, že neplatí pravidlo, že by v oblasti správního trestání hrozily méně přísné postihy než v trestním řízení soudním. Druhým důvodem je skutečnost, že správní trestání postrádá komplexní právní úpravu, která by analogicky jako v oblasti trestního práva materii systematicky kodifikovala a zakotvovala výše uvedené záruky spravedlnosti.

Žalobce námitkou nutnosti vést společné řízení, byť nikoli výslovně, namítá, že v posuzované věci mohlo dojít k porušení zásady *ne bis in idem*, tj. práva nebyt souzen či trestán dvakrát za týž čin. S ohledem na skutečnost, že uvedená zásada, vyjádřená v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, jakož i v čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, je ústavním principem, dovodil Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v rozhodnutích sp. zn. 6 As 44/2008, 2 As 9/2008, či 9 As 67/2010 (dostupné na www.nssoud.cz), že k jejímu porušení přihlíží soud z úřední povinnosti. Žalobce nicméně požadoval vedení společného řízení minimálně již v rámci odvolání.

Platnost zásady *ne bis in idem* i pro oblast správního trestání konstatoval NSS již v rozsudku ze dne 16. 2. 2005, č. j. A 6/2003-44. Obdobné závěry plynou také z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, který obecně dovozuje, že práva garantovaná Úmluvou pro řízení o trestních činech platí nejen pro řízení o činech patřících podle právních řádů smluvních států mezi trestné činy, ale i pro činy, které orgány smluvních stran Úmluvy kvalifikují jako přestupky či jiné správní delikty, mají-li tyto delikty „trestněprávní povahu“.

O „trestněprávní povaze“ správních deliktů podle vodního zákona i ZPK nemá soud v posuzovaném případě pochyb, neboť u dotčených deliktů jsou naplněna všechna tzv. „Engel kritéria“ (pojmenovaná v rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8.6.1976 ve věci Engel aj. proti Nizozemí, č. st. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a 5370/72). Obě skutkové podstaty deliktů jsou zařazeny do správního práva, zákony, podle nichž byl žalobce pokutován, nechrání partikulární, nýbrž obecný zájem (v nejobecnějším smyslu zájem na ochraně životního prostředí a jeho jednotlivých složek, v podrobnostech viz níže), a za příslušná protiprávní jednání hrozí nezanedbatelné sankce, jejichž horní hranice činí 500.000, resp. 1 mil. Kč.

Soudy rozhodující ve správním soudnictví se otázce *ne bis in idem* následně věnovaly v reakci na rozhodnutí Velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ve věci Zolothukin proti Ruské federaci, č. st. 14939/03, www.echr.coe.int. V rozsudku sp. zn. 9 As 67/2010 NSS, vyslovil, že stíhání jednoho a téhož skutku podle dvou skutkových podstat je přípustné tehdy, pokud se tyto od sebe navzájem liší v podstatných prvcích (okolnostech). Naopak tam, kde panuje alespoň částečná shoda v podstatných okolnostech skutku, půjde ve vztahu k aplikaci článku 4 protokolu č. 7 ÚOZPS o uplatnění zásady *ne bis in idem*. Zkoumání shodnosti či alespoň částečné shodnosti v podstatných okolnostech skutku je pak věcí každého konkrétního posouzení.

Dále NSS v rozsudku sp. zn. 1 As 125/2011 dospěl k závěru, že česká legislativa v oblasti správního trestání vykazuje deficity, projevující se např. absencí „kodexu“ správního trestání a jistou roztržitostí úpravy skutkových podstat jednotlivých správních deliktů, což může někdy vést k částečnému překrývání se těchto skutkových podstat. K tomu, aby bylo možné postihnout pachatele na základě totožného jednání za dva různé delikty, nestačí samotná existence dvou nominálně odlišných skutkových podstat deliktu. Teprve odlišnost v právně významném následku jednání zakládá existenci dvou samostatných skutků, o nichž je možné vést samostatná řízení. Uvedenou judikaturu NSS zdejší soud respektuje a v posuzované věci neshledal důvodu se od ní odchýlit.

Jak již soud shora uvedl, je v posuzované věci v obou případech zcela totožně správními orgány popsáno jednání, jehož se měl žalobce dopustit, tak, že žalobce *řádně nezabezpečil pohyb skotu na pastvinách, a tím zapříčinil, že tento svým pohybem způsobil*, že došlo ke změně směru, podélného sklonu a příčného profilu koryt vodních toků. *Změnou směru, podélného sklonu a příčného profilu koryt vodních toků* je pak v obou případech popsán tzv. účinek deliktu, jímž se rozumí změna na hmotném předmětu útoku předmětného deliktu, jímž byly specifikované vodní toky.

Rozhodným pro aplikaci zásady *ne bis in idem*, je však dle shora uvedených judikатурních závěrů shledání totožnosti v následku posuzovaných deliktů. *Následkem deliktu* se dle ustálené teorie i praxe rozumí ohrožení či porušení *objektu* deliktu, jímž je trestním (správním) právem chráněný zájem, proti kterému delikt směřuje – viz např. Šámal, P. a kol.: Trestní zákoník, edice velké komentáře, 2. vyd., C.H.Beck Praha 2012, str. 155 – 162. Proto se krajský soud zabýval otázkou, zda příslušné skutkové podstaty správních deliktů podle vodního zákona a ZPK chrání tentýž zájem.

Podle § 125a odst. 1 písm. n) vodního zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že poruší zákaz podle § 46 odst. 1.

Podle odst. 2 písm. c) téhož ustanovení se za správní delikt podle odstavce 1 písm. n) uloží pokuta do 500 000 Kč.

Podle § 46 odst. 1 vodního zákona je zakázáno měnit směr, podélný sklon a příčný profil koryta vodního toku, poškozovat břehy, těžit z koryt vodních toků zeminu, písek nebo nerosty a ukládat do vodních toků předměty, kterými by mohlo dojít k ohrožení plynulosti odtoku vod, zdraví nebo bezpečnosti, jakož i ukládat takové předměty na místech, z nichž by mohly být splaveny do vod.

Následkem správního deliktu dle § 125a odst. 1 písm. n) ve spojení s § 46 odst. 1 vodního zákona je tedy (v závislosti na tom, kterého z popsaných zakázaných jednání se osoba dopustila), buď ohrožení plynulosti odtoku vod, tj. odvádění povrchových vod z povodí předmětného vodního toku, a tím ohrožení povodněmi, nebo ohrožení zdraví či bezpečnosti znečištěním vodního toku.

Ačkoli žalovaný výslovně v rozhodnutí ze dne 7.11.2012 objekt daného správního deliktu neidentifikuje, uvádí, že žalobci nebyla uložena sankce

za znečištění vodního toku, z čehož lze dovodit, že následkem předmětného deliktu mělo být ohrožení plynulosti odtoku povrchových vod v předmětném území.

Podle § 88 odst. 1 písm. i) ZPK orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1.000.000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že provádí škodlivý zásah do významného krajinného prvku bez souhlasu orgánu ochrany přírody.

Podle § 3 odst. 1 písm. b) ZPK významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Zvláště chráněná část přírody je z této definice vyňata (písmeno f).

Podle § 4 odst. 2 ZPK jsou významné krajinné prvky chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umísťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů. Podrobnosti ochrany významných krajinných prvků stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

Následkem správního deliktu dle 88 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně přírody je tedy (opět v závislosti na tom, jakého jednání se delikvent dopustil), buď narušení typického vzhledu krajiny nebo ohrožení či oslabení ekologicko-stabilizační funkce předmětného významného krajinného prvku.

V odůvodnění rozhodnutí ve věci dle ZPK uvedli MěÚ i žalovaný, že zásah do významných krajinných prvků spočíval rovněž ve *znečišťování povrchové vody exkrementy, poškození břehového porostu, obnažení kořenového systému dřevin sešlapáním půdy a jejich další destrukce kmene otěrem skotu, případě úplný vývrát dřevin, úmyslná úprava jednotlivých úseků vodních toků žalobcem tak, aby se zde skot sám mohl volně napájet*. Z uvedených skutečností žalovaný dovodil, že těmito zásahy došlo k poškození ekologické funkce významných krajinných prvků, která zajišťuje vytváření na vodu vázaných ekosystémů a ovlivnění charakteru krajiny.

Krajský soud však zjistil, že v odůvodnění popsané jednání a následky nenalezly odraz ve výrokových částech rozhodnutí orgánu I. stupně ani žalovaného, v nichž orgány vytkly žalobci toliko to, že škodlivým zásahem do významných krajinných prvků bylo způsobení změny směru, podélného sklonu a příčného profilu koryt vodních toků, a dále poškození břehů a břehových porostů.

MěÚ ani žalovaný, přestože vymezení skutku ve výroku rozhodnutí doplnil, tedy ve výsledku jednání a následek, jakožto znaky skutkové podstaty správního deliktu

dle § 88 odst. 1 písm. i) ZPK, neodlišili od jednání a následku, které za právně významné označil vodoprávní úřad ve vztahu k deliktu dle vodního zákona.

Krajský soud proto uzavírá své úvahy tak, že správními orgány v obou případech shodně popsané jednání žalobce mohlo sice vyvolat odlišné následky, neboť vodní toky jsou dotčenými předpisy chráněny v různých směrech, tj. narušení odtokových podmínek v území ve smyslu vodního zákona, a na druhé straně narušení ekologicko-stabilizační funkce předmětného vodního toku, jakožto významného krajinného toku pro dané území dle ZPK, v posuzované věci však uvedená odlišnost nebyla správními orgány vyjádřena a následek byl u obou deliktů vymezen ve výroku rozhodnutí totožně. Zásada *ne bis in idem* tedy byla napadenými rozhodnutími žalovaného porušena.

Uvedené dle názoru soudu neznamena, že žalobce nemůže být postižen za oba správní delikty. Základním předpokladem postihu žalobce za dva různé správní delikty spáchané tímž jednáním je však jednoznačné vymezení skutku (ve výroku rozhodnutí), z něhož bude žalobci i komukoli jinému zřejmé, za jaký skutek je žalobce postihován, jaký konkrétní následek mělo jeho protiprávní jednání způsobit, a v čem se právně významné následky totožného jednání různí. Tomuto požadavku však rozhodnutí podle ZPK nedostojí. Způsob, jakým žalovaný vymezil následek správního deliktu, a to pouze v odůvodnění, tj. „poškození ekologické funkce významných krajinných prvků, která zajišťuje vytváření na vodu vázaných ekosystémů a ovlivnění charakteru krajiny“, považuje soud za zcela obecný a nic o konkrétních ohroženích či poškozeních neříkající. Takto jalový popis následku správního deliktu dle ZPK by bylo možné dle názoru soudu dobře využít na většinu správních deliktů týkajících se vodních toků.

Teorie i praxe trestního práva situaci, kdy v rámci jediného skutku daným jednáním dojde k zasažení různých individuálních objektů ochrany a jsou tak vyvolány různé právní následky, nazývá *jednočinný souběh* a vytvořila pravidla pro ukládání sankcí v takovém případě. Tato pravidla byla současně přejata i do ZPř, a proto je možné je považovat za obecné principy trestání vůbec.

Podle § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Aby nedošlo k porušení zásady *ne bis in idem*, bude nutné vést o předmětných správních deliktech při jejich jednočinném souběhu společné řízení. Jakkoli tu není výslovné právní úpravy, která by společné řízení pro tento případ stanovila (na rozdíl např. od § 57 ZPř), není vedení společného řízení současnou právní úpravou nikterak vyloučeno (znemožněno). Naopak § 140 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.“) na takovou situaci pamatuje a dává správním orgánům možnost vedení společného řízení, týká-li se téhož předmětu řízení nebo téhož účastníka, či pokud spolu věci jinak věcně souvisejí.

E. Závěr

Krajský soud shrnuje, že aby nebyla porušena zásada *ne bis in idem*, je třeba v případě jednočinného souběhu správních deliktů vést společné řízení podle § 140 s. ř. a při ukládání sankce postupovat podle zásad trestání jednočinného souběhu podle § 12 odst. 2 zákona o přestupcích (absorpční zásada). Žalovaným namítaná skutečnost, že správní činnosti na úseku vodního hospodářství a ochrany přírody vykonávají různé osoby se zvláštní odbornou způsobilostí, dle názoru soudu vedení společného řízení nebrání, zejména je-li rozhodnutí stvrzeno podpisem téhož vedoucího úředníka. Konečně ani ust. § 15 správního řádu nevylučuje situace, kdy je v téže věci určeno více oprávněných úředních osob (k tomu srov. např. Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 4. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, str. 73).

Zjištění porušení zásady *ne bis in idem* je zásadní procesní vadou, jež je důvodem pro zrušení obou napadených rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., bez ohledu na případnou důvodnost dalších žalobních bod, a to včetně rozhodnutí správního orgánu I. stupně dle § 78 odst. 3 s.ř.s. Podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil soud obě věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž jsou správní orgány vázány právními názory vyslovenými v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Ačkoli se krajskému soudu neotevřel prostor pro věcné přezkoumání napadeného rozhodnutí, považuje za nezbytné nad rámec potřebného odůvodnění (obiter dictum) správnímu orgánu připomenout povinnost jasně a konkrétně vymezit skutek, či skutky, jichž se měl žalobce dopustit, a povinnost zjistit skutkový stav, o němž nebudou důvodné pochybnosti, jež žalobce svými žalobními námitkami vyvolal. Vytýkají-li správní orgány žalobci, že svým jednáním způsobil změnu v parametrech vodních toků (směr, sklon, příčný profil), neměl by v rozhodnutích chybět popis původního stavu dotčeného území. V neposlední řadě bude správní orgán povinen vypořádat se s námitkami žalobce s tím, že v případném odvolacím řízení ve věci správního deliktu se zásada koncentrace řízení dle § 82 odst. 4 s.ř. dle konstantní judikatury neuplatní. Konečně je správní orgán povinen při ukládání sankce zohlednit všechna zákonná kritéria a uloženou sankci dostatečně individualizovat.

F. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že v řízení procesně úspěšný žalobce má právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce ve výši 20.542 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 6.000 Kč a 2) náklady za zastupování žalobce advokátkou, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 9.300,- Kč za 3 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení, sepsání žaloby a sepsání repliky ze dne 10.5.2013 (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3.100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 900 Kč, tj. 3 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT, to vše zvýšené o DPH z odměny a náhrad ve výši 2.142 Kč (tj. 21 % z částky 10.200 Kč), neboť zástupkyně žalobce je plátcem uvedené daně. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s.,

§ 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o.s.ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo nařízení exekuce.

V Ostravě dne 16. dubna 2015

Za správnost vyhotovení:
Bc. Marcela Pudichová

Mgr. Jiří Gottwald, v. r.
předseda senátu